

Sygn. akt II CSK 83/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku W. K.
przy uczestnictwie B. B., H. D.,
T. D., D. J. i Gminy Miasto Szczecin
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 25 września 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania B. B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 30 czerwca 2014 r., sygn. akt II Ca 116/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestniczka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), „albowiem biorąc pod uwagę zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy oraz ustalenia faktyczne poczynione przez Sądy obydwu instancji oraz treść art. 145 § 2 k.c., V wariant drogi koniecznej (...) nie tylko w sposób rażąco nadmierny narusza interes prawny uczestnika, ale jest nienaturalny, nieżyciowy, sprzeczny z interesem społeczno-gospodarczym uczestników postępowania oraz z całą pewnością będzie stanowił zarzewie konfliktów sąsiedzkich, czego winno unikać przy rozpoznawaniu tego typu spraw”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczególności czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę

przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia postanowienia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozawala stwierdzić, żeby skarga kasacyjna uczestniczki była oczywiście uzasadniona, a więc już na pierwszy rzut oka i bez potrzeby przeprowadzania bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka kwestionuje wybór konkretnego wariantu ustanowienia służebności drogi koniecznej dla nieruchomości wnioskodawczyni ze względu na ustalone w sprawie okoliczności faktyczne i podważa przy tym zasadność wyboru dokonanego przez Sąd, wskazując na jej własne preferencje. Jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz przez wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147). Interes prywatny, który decyduje o przyjęciu do rozpoznania skargi kasacyjnej, w razie pozytywnego wyniku przedsądu jest zaspokajany niejako przy okazji uwzględniania interesu publicznego. Sposób uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na to, że uczestniczka traktuje postępowanie przed Sądem Najwyższym jako kolejną merytoryczną instancję, w której wybrany zostanie optymalny wariant służebności drogi koniecznej dla nieruchomości wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

I.n